

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 159/06-49

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 17. mája 2006 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti E., Rakúska republika, zastúpenej advokátom JUDr. J. G., H., vo veci porušenia jej základných práv zaručených v čl. 20 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 37 ods. 3 a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, ako aj jej práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v dovolacom konaní vedenom pod sp. zn. Obdo V 27/03, 1 Obdo V 15/2005, ako aj postupom a rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v odvolacom konaní vedenom pod sp. zn. 1 Obo 167/2001, 1 Obo 168/2001 a postupom Krajského súdu v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 13 Cb 6671/94 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti E., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1.1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. júla 2005 doručená sťažnosť (zo 14. júla 2005) obchodnej spoločnosti E., Rakúska republika

(ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. J. G., H., vo veci porušenia jej základných práv zaručených v čl. 20 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej „ústava“) a v čl. 37 ods. 3 a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej „listina“), ako aj jej práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v dovolacom konaní vedenom pod sp. zn. Obdo V 27/03, 1 Obdo V 15/2005 a jeho rozsudkom č. k. Obdo V 27/03-612, 1 Obdo V 15/2005 z 28. februára 2005, ako aj postupom najvyššieho súdu v odvolacom konaní vedenom pod sp. zn. 1 Obo 167/2001, 1 Obo 168/2001 a jeho rozsudkom č. k. 1 Obo 167/2001-413, 1 Obo 168/2001 z 23. novembra 2001 a postupom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 13 Cb 6671/94.

Sťažovateľka uviedla, že bola zmluvným partnerom štátneho podniku Ch. H., ktorý z účinnosťou od 1. decembra 1992 zmenil obchodné meno na Ch., štátny podnik, H. (ďalej aj „Ch., š. p.“ alebo „žalovaný v I. rade“), a to v súvislosti so založením novej, dcérskej obchodnej spoločnosti Ch., a. s. (spoločného podniku s akciovou spoločnosťou R.), koncom roka 1992. V roku 1994 došlo následne k privatizácii časti majetku Ch., š. p., a vzniku obchodnej spoločnosti Ch., a. s., H. (ďalej aj „žalovaný v II. rade“) zapísanej do obchodného registra 31. augusta 1994.

Sťažovateľka sa žalobou proti Ch., š. p., a proti Ch., a. s., domáhala zaplatenia úrokov z omeškania ohľadne oneskorených platieb za dodaný tovar (kaprolaktán - surovinu spracovávanú štátnym podnikom Ch. H. na výrobu syntetických vlákien) a náhrady škody. Konanie bolo vedené na krajskom súde pod sp. zn. 13 Cb 6671/94. Krajský súd rozsudkom č. k. 13 Cb 6671/94-303 z 23. októbra 2000 uložil žalovanému v II. rade zaplatiť sťažovateľke časť žalovanej sumy ohľadne uplatňovaných úrokov z omeškania (v časti žalobu zamietol) a v časti týkajúcej sa uplatneného nároku na náhradu škody proti žalovanému v II. rade vylúčil návrh na samostatné konanie. Vo vzťahu k žalovanému v I. rade krajský súd žalobu v celom rozsahu zamietol. Krajský súd dospel k záveru, že sťažovateľka dodala tovar žalovanému v I. rade (v čase, keď ešte používal obchodné meno Ch., štátny podnik), pasívne legitimovaný je však žalovaný v II. rade, pretože všetky

záväzky týkajúce sa privatizovanej časti štátneho podniku prešli na privatizáciou vznikajúci subjekt (Ch., a. s.). Uznesením č. k. 13 Cb 6671/94-343 z 27. apríla 2001 nariadil krajský súd predbežné opatrenie vo vzťahu k majetku žalovaného v II. rade, ktoré malo zabezpečiť prípadný výkon rozhodnutia vo veci.

Žalovaný v II. rade podal proti uvedenému rozsudku krajského súdu z 23. októbra 2000, ako aj proti uzneseniu krajského súdu z 27. apríla 2001 odvolanie. Najvyšší súd rozsudkom č. k. 1 Obo 167/2001-413, 1 Obo 168/2001 z 23. novembra 2001 zmenil rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti tak, že žalobu (proti žalovanému v II. rade) zamietol. Zároveň zrušil uznesenie krajského súdu č. k. 13 Cb 6671/94-343 z 27. apríla 2001 o nariadení predbežného opatrenia.

Opierajúc sa o ustanovenie § 238 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku - ďalej aj „OSP“ („Dovolanie je tiež prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej“) podala sťažovateľka proti rozsudku najvyššieho súdu č. k. 1 Obo 167/2001-413, 1 Obo 168/2001 z 23. novembra 2001 dovolanie, v ktorom namietala predovšetkým nesprávnosť záveru najvyššieho súdu v odvolacom konaní, že záväzky, ktoré boli predmetom sporu na základe sťažovateľkinej žaloby, neprešli v rámci procesu privatizácie časti žalovaného v I. rade na žalovaného v II. rade.

Najvyšší súd v dovolacom konaní rozsudkom č. k. Obdo V 27/03-612, 1 Obdo V 15/2005 z 28. februára 2005 dovolanie v tejto časti zamietol. Sťažovateľka sa následne obrátila na ústavný súd.

1.2. Sťažovateľka namieta, že rozsudok dovolacieho súdu č. k. Obdo V 27/03-612, 1 Obdo V 15/2005 z 28. februára 2005, ktorým bol potvrdený právny názor najvyššieho súdu (ako súdu odvolacieho) v rozsudku č. k. 1 Obo 167/2001-413, 1 Obo 168/2001 z 23. novembra 2001, je arbitrárny.

Sťažovateľka tvrdí, že jej právo na zaplatenie úrokov z omeškania proti žalovanému v II. rade bolo v dovolacom konaní popreté účelovou zjavne neodôvodnenou, resp. arbitrárnou dezinterpretáciou § 15 zákona č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 92/1991 Zb.“), popierajúcou účel a význam uvedeného ustanovenia, ako aj všeobecne známu skutočnosť, že v procese tzv. veľkej privatizácie sa nemôže „stratiť“ žiadny majetok, pohľadávka ani záväzok dotknutých subjektov.

Z právne relevantných skutočností vyplýva podľa nej jediný právne korektný záver, podľa ktorého nositeľom sporného záväzku nemohol byť „... novovytvorený tzv. spoločný francúzko-slovenský podnik Ch. a. s. H., keďže sťažovateľom realizované dodávky kaprolaktánu pre Ch., resp. Ch. š. p. boli vo výrobnom procese spracované ešte začiatkom januára 1992 z čoho vyplýva, že nemohli byť predmetom odovzdacieho a preberacieho konania medzi Ch. a. s. H. a Ch. š. p. H. k 31. 12. 1992.

Nebol to však ani Ch. š. p. H., keďže z tzv. Protokolu o prevzatí majetku š. p. Ch. H. z 31. 08. 1994 (na ktoré sa opakovane vo svojich stanoviskách z 02. 02. 1998 a 22. 01. 2003 odvoláva aj Ministerstvo hospodárstva ako gestor privatizačného procesu), vyplýva, že na majetku, ktorý neprevzal Ch. a. s., resp. ostal v Ch. š. p. H. nie sú žiadne dlhy, teda ani sťažovateľa.

Z uvedeného teda vyplýva, že záväzky voči sťažovateľovi, ktoré sa v už spomínanom zápise z 31. 12. 1992 v jeho poslednej vete zadefinovali ako ostatné (pričom ich podľa tohto zápisu prevzal Ch. š. p. H.) tým, že neostali v zmysle tiež už spomínaného Protokolu... z 31. 08. 1994 ako súčasť majetku Ch. š. p. H., prešli jednoznačne s privatizovaným majetkom a ostatnými aktívami (ako finálneho produktu sťažovateľom dodaného a spracovaného kaprolaktánu) na Ch. a. s. H.“

Opierajúc sa o uvedenú argumentáciu namieta sťažovateľka porušenie svojho základného práva na rovnaký zákonný obsah a ochranu vlastníctva zaručeného v čl. 20 ods. 1 druhej vete ústavy a v čl. 11 ods. 1 druhej vete listiny označenými rozsudkami najvyššieho súdu.

1.3. Sťažovateľka taktiež namieta nezákonné odňatie jej veci zákonnému sudcovi. Pôvodne mal totiž vec týkajúcu sa jej dovolania (sp. zn. Obdo V 27/03, 1 Obdo V 15/2005) pridelenú „senát JUDr. S., zatiaľ čo na dovolacom rozsudku je podpísaný predseda senátu JUDr. P. D.“.

1.4. Sťažovateľka tvrdí, že po nahliadnutí do spisu 11. júla 2005 zistila porušenie jej základného práva na rovnosť účastníkov v konaní „... keď na základe jednostranného podnetu zástupcov Ch. a. s. H. a za ich prítomnosti ako aj za prítomnosti podpredsedu KS v Košiciach (bez účasti žalobcu – sťažovateľa, resp. jeho zástupcu) prebehlo v dotknutej veci na súde jednanie, ktorého predmetom nemusel byť iba obsah v ňom zaznamenaný“. Malo sa tak stať 6. februára 2002. Ako dôkaz predložila sťažovateľka kópiu úradného záznamu o obsahu uvedeného rokovania evidovaného na krajskom súde pod sp. zn. Spr. 272/02.

1.5. Sťažovateľka poukazuje na „... zrejmu nulitnosť odvolacieho konania, ale aj samotného naň nadväzujúceho dovolacieho konania, keďže zo spisu vedeného na KS v Košiciach pod č. 13 Cb 6671/94 – 303 vôbec nevyplýva, že rozsudok z 23. 10. 2000 (proti ktorému bolo podané odvolanie iba zo strany žalovaného pod 2/ Ch. a. s. H.) bol doručený žalobcovi – sťažovateľovi, ktorý v tom čase nemal právne zastúpenie, t. j. zrejme sa vyžadovalo jeho doručenie samotnému konateľovi do zahraničia...“

Nedoručenie rozsudku krajského súdu z 23. októbra 2000 všetkým účastníkom konania predstavuje nedostatok v zákonných podmienkach odvolacieho konania, ktorý v zmysle § 104 ods. 2 OSP v spojení s § 211 OSP bráni podľa sťažovateľky vydať rozhodnutie, ktorým sa odvolacie konanie končí. Tento stav (nedoručenie rozhodnutia rozsudku krajského súdu z 23. októbra 2000) zároveň znemožnil sťažovateľke podať odvolanie, čím jej bola odňatá možnosť konať pred súdom, na čo mal dovolací súd v dovolacom konaní sp. zn. Obdo V 27/03, 1 Obdo V 15/2005 prihliadať z úradnej povinnosti [§ 237 písm. f) OSP v spojení s § 242 ods. 1 OSP].

Na základe argumentácie uvedenej pod bodmi 1.3, 1.4 a 1.5 namieta sťažovateľka porušenie svojho základného práva na rovnosť účastníkov v konaní pred súdom zaručeného v čl. 47 ods. 3 ústavy a v čl. 37 ods. 3 listiny zo strany krajského súdu a najvyššieho súdu.

1.6. Sťažovateľka napokon namieta aj porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a v čl. 38 ods. 2 listiny tvrdiac, že najvyšší súd vydal napadnutý dovolací rozsudok po desiatich rokoch od podania žaloby, a teda samotná dĺžka trvania sporu je „... dôkazom o neprimeranosti prieťahov v tomto konaní...“.

1.7. Na základe vyššie uvedených skutočností (námietok pod bodmi 1.3 až 1.6) sťažovateľka tvrdí, že bolo porušené aj jej právo na to, aby jej záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom (na spravodlivé súdne konanie) podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol: „... v konaniach, ktoré boli všeobecnými súdmi zavŕšené na Najvyššom súde SR rozsudkami č. j. Obdo V 27/03-612, 1 Obdo V 15/2005 z 28. 02. 2005 a Obo 167/2001-43, 1 Obo 168/2001 z 23. 11. 2001 boli porušené:

a/ Základné práva sťažovateľa garantované v čl. 20 odst. 1/ 2. vety Listiny základných práv a slobôd publikovanej pod č. 23/1991 Zb. (správne malo byť v čl. 20 ods. 1 druhej vete ústavy a v čl. 11 ods. 1 druhej vete listiny; pozn.), t. j., že

- Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu,

b/ Ďalej boli porušené základné práva sťažovateľa garantované v čl. 47 odst. 3/ Ústavy SR, resp. článok 37 odst. 3 Listiny základných práv a slobôd publikovanej pod č. 23/1991 Zb., t. j., že

- Všetci účastníci sú si (v súdnom) konaní rovní,

c/ Ďalej boli porušené základné práva sťažovateľa garantované článkom 48 odst. 2 Ústavy SR (Každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prieťahov), resp. článok 38 odst. 2/ prvej vety Listiny základných práv a slobôd.

d/ Napokon bolo porušené základné právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie garantované článkom 6 odst. 1/ Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd vyhláseného pod č. 209/1992 Zb.

2/ Zrušuje rozhodnutie NS SR č. Obdo V 27/03-612, 1 Obdo V 15/2005 z 28. 02. 2005 a vec vracia tomuto súdu na ďalšie konanie, t. j. opätovné prerokovanie a rozhodnutie v súlade s patričným právnym názorom.

3/ Priznáva sťažovateľovi ako primerané finančné zadostučinenie čiastku zodpovedajúcu 5 %-nému ročnému úroku z čiastky 2 111 651,00 DEM od doručenia prvostupňového rozsudku KS v Košiciach č. j. 13 Cb 6671/94-303 z 23. 10. 2000 žalovanému pod 2/ Ch. a. s. H. do vydania zrušovacieho rozhodnutia pod 2/.“

II.

2.1. Ústavný súd je podľa čl. 127 ods. 1 ústavy oprávnený rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

2.2. Podľa čl. 142 ods. 1 ústavy súdy rozhodujú v občianskoprávných a trestnoprávných veciach; súdy preskúmajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci, ak tak ustanoví zákon.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Z uvedeného ústavného vymedzenia postavenia a kompetencií všeobecných súdov a ústavného súdu v Slovenskej republike vyplýva, že rozhodovanie v občianskoprávných veciach patrí do právomoci všeobecných súdov. Ústavnému súdu preto neprináleží rozhodovať o právach uplatňovaných prostredníctvom žalôb v obchodnoprávných sporoch, resp. v konaní podľa čl. 127 ods. 1 ústavy posudzovať správnosť skutkových a právnych záverov všeobecných súdov ohľadne sporných práv a povinností účastníkov súkromnoprávných vzťahov.

Ústavný súd je však oprávnený posúdiť, či spôsob aplikácie práva všeobecným súdom v konkrétnom prípade je zlučiteľný s ústavou vrátane jej ustanovení zaručujúcich základné práva a slobody, porušenie ktorých sťažovateľ v konaní podľa čl. 127 ústavy namieta.

Pokiaľ ide o posudzovanie skutkových a právnych záverov všeobecného súdu obsiahnutých v jeho rozhodnutí, ústavný súd opakovane vyslovil, že môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02).

Sťažovateľka namieta porušenie svojho základného práva na ochranu vlastníctva (čl. 20 ods. 1 ústavy, resp. čl. 11 ods. 1 listiny) na základe tvrdenia, že rozsudok dovolacieho súdu č. k. Obdo V 27/03-612, 1 Obdo V 15/2005 z 28. februára 2005, ktorým bol potvrdený právny názor najvyššieho súdu (ako súdu odvolacieho) v rozsudku č. k.

1 Obo 167/2001-413, 1 Obo 168/2001 z 23. novembra 2001, je arbitrárny vzhľadom na „účelovú dezinterpretáciu“ § 15 zákona č. 92/1991 Zb. popierajúcu účel a význam uvedeného ustanovenia, ako aj „všeobecne známu“ skutočnosť, že v procese tzv. veľkej privatizácie sa nemôže „stratiť“ žiadny majetok, pohľadávka ani záväzok dotknutých subjektov.

Najvyšší súd výrok svojho (sťažovateľkou napádaného) rozsudku č. k. Obdo V 27/03 - 612, 1 Obdo V 15/2005 z 28. februára 2005, ktorým zamietol dovolanie sťažovateľky proti odvolaciemu rozsudku najvyššieho súdu č. k. 1 Obo 167/2001-413, 1 Obo 168/2001 z 23. novembra 2001, založil na týchto dôvodoch: „ (...) Záver odvolacieho súdu, že záväzok na žalovaného 2/ neprešiel, preto nie je v spore vecne pasívne legitimovaný, považuje dovolací súd za správny. Nie je možné prisvedčiť tvrdeniu dovolateľa, že žalovaný 2/ je jediným a výlučným právnym nástupcom všetkých neznámych záväzkov štátneho podniku Ch., H.

Žiada sa zdôrazniť, že uvedený štátny podnik doposiaľ nezanikol a stále existuje. Svedčí o tom zápis v obchodnom registri, z ktorého vyplýva, že vznikol založením 26. júna 1989 a zapísaním do obchodného (podnikového) registra 1. júla 1989 (IČO). Zmena jeho obchodného mena od 18. decembra 1992 na Ch., štátny podnik, H. nič nezmenila na jeho existencii, ani na skutočnosti, že ide stále o rovnaký subjekt (od 24. marca 2004 v likvidácii) - žalovaný 1/. Prechod záväzkov a práv titulom právneho nástupníctva prichádza do úvahy len pri zániku pôvodného nositeľa práv a povinnosti.

Na žalovaného 2/ tak mohol záväzok štátneho podniku Ch., H. prejsť len zmluvou (prevzatím dlhu, pristúpením k záväzku) alebo v procese privatizácie, ako to tvrdí žalobca. Z obsahu spisu je zrejmé, že majetkových pomerov štátneho podniku sa podstatným spôsobom dotkli dve udalosti, ktoré mohli mať vplyv aj na osud spornej pohľadávky. V roku 1992 sa ako zakladateľ spolu so zahraničnou akciovou spoločnosťou R., na základe zmluvy z 30. septembra 1992 zúčastnil založenia akciovej spoločnosti s názvom Ch., a. s. Na založení akciovej spoločnosti sa podieľal nepeňažným vkladom, ktorý pozostával predovšetkým zo strojov a technických zariadení na výrobu a predaj vlákien z polymérov. V súvislosti so založením akciovej spoločnosti štátny podnik zmenil obchodné meno na terajšie a dôsledkom vkladu technologického zariadenia do akciovej spoločnosti bolo aj

vypustenie výroby syntetických vlákien z predmetu činnosti, zapísaného v obchodnom registri od 17. decembra 1992.

Druhou udalosťou bol vznik akciovej spoločnosti Ch. v procese privatizácie štátneho podniku podľa zák. č. 92/1991 Zb. Rozhodnutím z 8. júla 1994 č. KM 280/94 Ministerstvo pre správu a privatizáciu národného majetku Slovenskej republiky rozhodlo o privatizácii štátneho podniku Ch., H. založením obchodnej spoločnosti Ch., a. s. podľa privatizačného projektu vedeného v evidencii pod č. 479. Na základe rozhodnutia Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky rozhodnutím z 22. augusta 1994 č. 110/568/210/94 vyňalo dňom 31. augusta 1994 časť majetku štátneho podniku. Majetok prešiel na Fond národného majetku, ktorý 19. augusta 1984 vydal zakladateľskú listinu akciovej spoločnosti Ch. Základné imanie bolo vytvorené nepeňažným vkladom pozostávajúcim z časti majetku štátneho podniku Ch., vyňatej podľa privatizačného projektu. Akciová spoločnosť Ch. (žalovaný 2/) vznikla zapísaním do obchodného registra 31. augusta 1994.

Všetky záväzky privatizovaného štátneho majetku prechádzajú na Fond národného majetku a z neho na ním založenú obchodnú spoločnosť len vtedy, ak sa privatizácia týka celého majetku štátneho podniku. V takom prípade zakladateľ podnik bez likvidácie zruší (§ 11 ods. 1 zák. č. 92/1991 Zb., ďalej len zákon). V prejednávanej veci zjavne o takýto prípad nešlo, keďže štátny podnik doposiaľ existuje. Na žalovaného 2/ neprešiel celý majetok štátneho podniku, ale len privatizovaný majetok, teda majetok, ktorý bol na privatizáciu určený schváleným privatizačným projektom (§ 6 ods. 1 písm. a).

Režim prechodu záväzkov na nadobúdateľa privatizovaného majetku upravuje § 15 ods. 1 zákona, podľa ktorého s vlastníckym právom k privatizovanému majetku prechádzajú aj iné práva a záväzky súvisiace s privatizovaným majetkom. Na obsahu uvedeného ustanovenia nič nezmenila ani zmena podľa zákona č. 190/1995 Z. z., účinná od 19. septembra 1995. Zmenou bola veta doplnená o slová „vrátane neznámych“, čo však nepochybne platilo aj pred zmenou. Znenie § 15 ods. 1 vyjadruje zásadu, že s privatizovaným majetkom prechádzajú nielen tie záväzky, ktoré sú v privatizačných dokumentoch výslovne uvedené (napríklad v zoznamoch, súvahách a v preberacích protokoloch), ale všetky záväzky, ktoré súvisia s privatizovaným majetkom. Tak je to napokon aj výslovne vyjadrené v privatizačnom projekte na str. 57.

Odvolačný súd sa správne zaoberal otázkou, či predmetný záväzok s privatizovaným

majetkom súvisel a dospel v tomto k správne mu záveru. Zákon neobsahuje bližšiu úpravu, čo sa má považovať za záväzok alebo právo súvisiace s privatizovaným majetkom. Pri privatizácii vyňatím časti majetku štátneho podniku sa privatizuje majetok, ktorý je spravidla definovaný tým, že slúži určitej ucelenej činnosti podniku, ktorú je možné na základe vecných hľadísk odlišiť od iných činností podniku, alebo slúži časti podniku, určeného podľa organizačných, teritoriálnych alebo iných kritérií, pomocou ktorých možno časť podniku odčleniť od jeho ostatnej časti. S privatizovaným majetkom súvisia práva a záväzky, ktoré majú vecný vzťah k takto definovanému privatizovanému majetku.

Z predmetu činnosti štátneho podniku pred uvedenými udalosťami, ale aj z privatizačnej dokumentácie je zrejmé, že predmetom činnosti štátneho podniku do 17. decembra 1992 bola okrem iného výroba syntetických vlákien, výroba výrobkov zo syntetických vlákien a predaj textilných materiálov a výrobkov z nich všetkého druhu, ako maloobchodná činnosť. Od 17. decembra 1992 už výrobu syntetických vlákien nemal v predmete činnosti. Nemožno prisvedčiť dovolateľovi, že sa predmet činnosti štátneho podniku nezmenil a pokračoval v modifikovanej forme ako výroba a predaj textilných výrobkov z prírodných a syntetických vlákien. Výroba syntetických vlákien z iných surovín v procese chemickej výroby je nepochybne činnosťou, ktorá má úplne odlišný charakter, technológiu a výrobné zariadenia, ako spracovanie syntetických (a iných) vlákien na textilné výrobky. Medzi účastníkmi nie je sporné, že kaprolaktan je surovinou na výrobu syntetických vlákien bol na textilné vlákna spracovaný.

Podľa privatizačného projektu na akciovú spoločnosť, založenú v roku 1994, prešli tam vymenované činnosti a organizačné jednotky, okrem iného aj závod na spracovanie a úpravu vlákna - finalizácia výrobkov – (str. 64 privatizačného projektu). Výroba syntetických vlákien, ani zariadenie slúžiace na výrobu nebola predmetom privatizácie (ani byť nemohla, keďže už v roku 1992 prešla na a. s., Ch.). Záväzok, ktorý vznikol štátnemu podniku dodaním kaprolaktanu, prípadne oneskoreným zaplatením jeho ceny, súvisí s výrobou syntetických vlákien, teda činnosťou, ktorá nebola predmetom privatizácie. Správny je preto záver odvolacieho súdu, že záväzok nesúvisí s privatizovaným majetkom a na žalovaného neprešiel. (...)“

Po oboznámení sa s obsahom rozsudku najvyššieho súdu č. k. Obdo V 27/03-612, 1 Obdo V 15/2005 z 28. februára 2005 (s prihliadnutím na obsah rozsudku odvolacieho súdu č. k. 1 Obo 167/2001-413, 1 Obo 168/2001 z 23. novembra 2001, ktorý bol v dovolacom konaní preskúmaný) dospel ústavný súd k názoru, že zo záverov najvyššieho súdu, týkajúcich sa posudzovanej právnej otázky nevyplýva jednostrannosť alebo taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu.

Citované dôvody uvedené v rozhodnutí najvyššieho súdu možno považovať z ústavného hľadiska za dostatočné a relevantné. Vzhľadom na konkrétne okolnosti prípadu ich možno rozumne zahrnúť pod zákonné znaky právnych noriem aplikovateľných v danej veci. Výklad uvedených právnych noriem (vrátane § 15 zákona č. 92/1991 Zb.) zodpovedá zároveň princípom rozumného usporiadania práv a povinností dotknutých subjektov v prípadoch privatizácie časti majetku určitého subjektu. Obsah predložených vecí sa týkajúcich súdnych spisov krajského súdu a najvyššieho súdu zároveň pripúšťa interpretáciu faktov a posúdenie relevantných právnych otázok tak, ako sú v danom prípade prezentované najvyšším súdom.

Ústavný súd sa vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti nedomnieva, že by závery najvyššieho súdu v predmetnej veci bolo možné kvalifikovať ako zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak nezlučiteľné so sťažovateľským základným právom na ochranu vlastníctva (v zmysle čl. 20 ods. 1 ústavy, resp. v zmysle čl. 11 ods. 1 listiny).

Ústavný súd dospel pri predbežnom prerokovaní sťažnosti k záveru, že z argumentácie sťažovateľky a z obsahu listín pripojených k sťažnosti, ako ani z obsahu spisu krajského súdu sp. zn. 13 Cb 6671/94 a zberných spisov najvyššieho súdu týkajúcich sa odvolacieho a dovolacieho konania v uvedenej veci (ktoré si ústavný súd v súvislosti s prípravou predbežného prerokovania sťažnosti vyžiadal) nevyplýva možnosť opačného záveru po prerokovaní sťažnosti v merite veci. Z uvedeného dôvodu odmietol sťažnosť sťažovateľky v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre zjavnú neopodstatnenosť.

2.3. Sťažovateľka namieta aj odňatie veci zákonnému sudcovi tvrdiac, že pôvodne mal vec týkajúcu sa jej dovolania (sp. zn. Obdo V 27/03, 1 Obdo V 15/2005) pridelený „senát JUDr. S., zatiaľ čo na dovolacom rozsudku je podpísaný predseda senátu JUDr. Peter D.“. Sťažovateľka v tejto súvislosti výslovne uviedla, že sa o uvedených skutočnostiach dozvedela „... po doručení dovolacieho rozsudku...“ a že k zmene došlo „... bez vyrozumenia účastníkov...“.

Tieto tvrdenia sťažovateľky sú však v rozpore s obsahom spisu krajského súdu sp. zn. 13 Cb 6671/94, z ktorého vyplýva, že najvyšší súd v rámci konania o dovolaní sťažovateľky (na základe pokynu predsedu senátu z 10. februára 2005) zaslal právnenému zástupcovi sťažovateľky, ako aj právnenému zástupcovi žalovaného v II. rade upovedomenie o tom, že vo veci bude vyhlásené rozhodnutie 28. februára 2005, ako aj o zložení senátu, ktorý vo veci rozhodne. V upovedomení sa výslovne uvádza, že zloženie senátu, ktorý vec prejedná, „... je nasledovné: JUDr. P. D., predseda senátu, JUDr. J. S., JUDr. J. Z., JUDr. A. M. a JUDr. B. senátu.“

Právni zástupcovia boli v tomto upovedomení zároveň poučení o možnosti vzniesť námietku proti niektorému z členov dovolacieho senátu. Upovedomenie bolo doručené tak právnenému zástupcovi sťažovateľky, ako aj právnenému zástupcovi žalovaného v II. rade 14. februára 2005.

Najvyšší súd vec prejednal 28. februára 2005 a následne vyhlásil rozsudok v zložení senátu zodpovedajúcom upovedomeniu z 10. februára 2005.

Sťažovateľka v období od 14. februára 2005, keď jej bolo oznámené zloženie senátu najvyššieho súdu, ktorý vec prejedná a rozhodne, do 28. februára 2005, keď najvyšší súd vec prejednal a rozhodol, nezákonné zloženie senátu (a tým porušenie svojho práva nebyť odňatý zákonnému sudcovi) priamo v konaní pred najvyšším súdom nenamietala, a to aj napriek tomu, že ako účastník konania bola oprávnená podávať návrhy a vznášať námietky

tak hmotnoprávneho (týkajúce sa vecí samej), ako aj procesného charakteru. Urobila tak až v sťažnosti podanej ústavnému súdu po doručení dovolacieho rozsudku.

Právomoc ústavného súdu vyplývajúca z čl. 127 ods. 1 ústavy je limitovaná princípom subsidiarity a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (ako primárnych ochrancov ústavnosti – pozri napr. III. ÚS 79/02) poskytnúť právnu ochranu základným právam a slobodám fyzickej osoby alebo právnickej osoby.

Podmienkou prijatia sťažnosti podľa čl. 127 ústavy na ďalšie konanie (v zmysle § 25 zákona o ústavnom súde) je preto vyčerpanie všetkých opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov zo strany sťažovateľa v konaní pred všeobecnými súdmi, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený.

Sťažovateľka takto v posudzovanom prípade nepostupovala, ale s námietkou porušenia svojho práva nebyť odňatý zákonnému sudcovi sa obrátila priamo na ústavný súd. Z uvedeného dôvodu nie je na meritórne rozhodovanie o sťažnosti v tejto časti daná právomoc ústavného súdu.

Sťažovateľka navyše porušenie svojho základného práva nebyť odňatý zákonnému sudcovi podľa čl. 48 ods. 1 ústavy namieta na základe tvrdenia, že pôvodne bola vec týkajúca sa jej dovolania pridelená senátu, ktorému predsedal JUDr. J. S. „... zatiaľ čo na dovolacom rozsudku je podpísaný predseda senátu JUDr. P. D.“.

Z právnych názorov ústavného súdu vyslovených v rozhodnutiach vo veciach sp. zn. I. ÚS 8/94, II. ÚS 15/96, II. ÚS 43/97, II. ÚS 47/99 a III. ÚS 31/01 je zrejmé, že za zákonného sudcu treba považovať sudcu, ktorý spĺňa zákonom určené predpoklady na výkon tejto funkcie, bol natrvalo alebo dočasne pridelený na výkon funkcie k určitému súdu, jeho funkcia nezanikla a bol určený v súlade s rozvrhom práce súdu.

Inak vyjadrené, zákonným sudcom je sudca (samosudca alebo člen senátu) miestne, vecne a funkčne príslušného súdu, ktorý má vo veci konať podľa rozvrhu práce prijatého v súlade so zákonom.

Podľa § 7 ods. 2 zákona č. 335/1991 Zb. o súdoch a sudcoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch a sudcoch“) nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Zákonným sudcom je sudca, ktorý vykonáva funkciu sudcu na príslušnom súde a je určený rozvrhom práce na konanie a rozhodovanie o prejednávanej veci. Ak súd rozhoduje v senáte, zákonnými sudcami sú všetci sudcovia určení rozvrhom práce na konanie a rozhodovanie v senáte.

Rozhodujúcimi skutočnosťami pre takýto výklad pojmu „zákonný sudca“ v prípadoch senátneho rozhodovania sú zásady rovnakého plnenia základných sudcovských povinností všetkých členov senátu v konaní a pri rozhodovaní vo veci, rovnosť ich hlasov pri rozhodovaní a potreba väčšiny hlasov na prijatie rozhodnutia. Právne stanovisko predsedu senátu preto nemusí byť nutne základom pre rozhodnutie (môže byť prehlasovaný) - mutatis mutandis III. ÚS 31/01.

Člen príslušného senátu je zákonným sudcom účastníka konania bez ohľadu na to, či je zároveň aj predsedom tohto senátu alebo nie.

Z obsahu spisu týkajúceho sa predmetnej veci je pritom nepochybné, že členmi senátu, ktorý dovolanie sťažovateľky prerokoval a taktiež o ňom rozhodol, bol tak sudca najvyššieho súdu JUDr. J. S., ako aj sudca najvyššieho súdu JUDr. P. D. Tvrdenie sťažovateľky, že pri prvom predložení spisu najvyššiemu súdu na konanie o ňou podanom dovolaní bol predsedom senátu JUDr. J. S., avšak v čase rozhodovania predsedal senátu JUDr. P. D., preto samo osebe nemôže byť dôvodom na vyslovenie porušenia jej základného práva podľa čl. 48 ods. 1 ústavy. Sťažnosť sťažovateľky možno preto v tejto časti kvalifikovať aj ako zjavne neopodstatnenú.

Z týchto dôvodov ústavný súd sťažnosť v tejto časti pri predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol.

2.4. Sťažovateľka namieta porušenie svojho základného práva na rovnosť účastníkov v konaní tvrdiac, že „... *na základe jednostranného podnetu zástupcov Ch. a. s. H. a za ich prítomnosti ako aj za prítomnosti podpredsedu KS v Košiciach (bez účasti žalobcu – sťažovateľa, resp. jeho zástupcu) prebehlo v dotknutej veci na súde jednanie, ktorého predmetom nemusel byť iba obsah v ňom zaznamenaný*“. Malo sa tak stať 6. februára 2002. Ako dôkaz predložila sťažovateľka kópiu úradného záznamu o obsahu uvedeného rokovania evidovaného na krajskom súde pod sp. zn. Spr. 272/02.

V súvislosti s prípravou predbežného prerokovania sťažnosti si ústavný súd vyžiadal spisový materiál krajského súdu sp. zn. Spr. 272/02. Z obsahu tohto spisu, ktorého súčasťou je aj úradný záznam zo 6. februára 2002 predložený sťažovateľkou v prílohe sťažnosti, vyplýva, že predmetom stretnutia zástupcov žalovaného v II. rade s podpredsedom krajského súdu bola ich sťažnosť na zbytočné prietahy v konaní krajského súdu vedenom pod sp. zn. 13 Cb 6671/94 a v súvisiacej veci sp. zn. 10 Cb 99/02 (najmä v súvislosti s rozhodovaním o predbežných opatreniach vydaných krajským súdom v označených konaniach). Zástupcovia žalovaného v II. rade žiadali „... *zabezpečiť, aby súd vo veci konal včas...*“, zdôrazniac, že „... *včasnosť úkonov je potrebná vzhľadom na možný veľmi nepriaznivý ekonomický dopad takéhoto rozhodnutia súdu pre prípadné prietahy v konaní na ekonomickú situáciu v tejto spoločnosti*“.

Podľa § 17 ods. 1 v tom čase platného a účinného zákona Slovenskej národnej rady č. 80/1992 Zb. o sídlach a obvodoch súdov, štátnej správe súdov, vybavovaní sťažností a voľbách prísediacich (zákon o štátnej správe súdov) - ďalej len „zákon č. 80/1992 Zb.“ - sa fyzické a právnické osoby mohli obracať na orgány štátnej správy súdov so sťažnosťami na postup súdu, ak išlo o prietahy v konaní, o nevhodné správanie alebo narušovanie dôstojnosti súdneho konania súdnymi osobami. V iných prípadoch nebola sťažnosť prípustná.

Podľa § 24 zákona č. 80/1992 Zb. orgán štátnej správy súdu bol povinný prešetriť všetky skutočnosti, pokiaľ neboli z prešetrovania vylúčené. Ak to bolo pre riadne vybavenie sťažnosti potrebné, mal sa vypočuť sťažovateľ a mali sa k nej vyjadriť osoby, proti ktorým sťažnosť smerovala, prípadne ďalšie osoby, ktoré mohli pomôcť pri prešetrení sťažnosti.

Sťažnosť zástupcov žalovaného v II. rade vybavil predseda krajského súdu listom sp. zn. Spr. 272/02 z 12. marca 2002, v ktorom sa okrem iného uvádza: „*Na základe Vašej požiadavky z 1. 2. 2002 (doručenej Krajskému súdu v Košiciach 5. 2. 2002) sa realizovalo urgentné riešenie sťažnosti na postup sudcu JUDr. V. H. v konaní 13 Cb 6671/94, 10 Cb 99/02 dňa 6. 2. 2002 rokovaním s podpredsedom Krajského súdu v Košiciach JUDr. J. S.. Bolo zabezpečené nahliadnutie do požadovaných spisov, vyjadrenie sudcu k Vašej sťažnosti i včasné rozhodnutie súdu o Vašom návrhu na zrušenie predbežného opatrenia (rozhodnuté 18. 2. 2002). (...)*

Hodnotenie správnosti (nesprávnosti) právneho názoru sudcu nie je v kompetencii orgánu správy súdnictva, ale príslušného odvolacieho súdu.

Nie som preto oprávnený riešiť v tomto smere Vašu sťažnosť na postup sudcu (išlo by o neoprávnený zásah do rozhodovacej činnosti nezávislého sudcu).

Vo veci 10 Cb 99/02 Krajského súdu v Košiciach sa po podaní Vášho odvolania (doručené krajskému súdu 1. 3. 2002) zrealizovali sudcom včas procesné úkony. Spis bude predložený odvolaciemu súdu. (...)“.

Obsah tohto listu svedčí o tom, že predseda krajského postupoval pri vybavení tejto sťažnosti spôsobom a v rozsahu ustanoveným v zákone č. 80/1992 Zb. nezasahujúc do postupu a rozhodovania zákonného sudcu vo veci ako takej (pokiaľ ide o hmotné a procesné práva účastníkov konania). Z uvedeného dôvodu nemohlo dôjsť jeho postupom, prípadne stretnutím konaným 6. februára 2002 v neprítomnosti sťažovateľky k porušeniu rovnosti účastníkov samotného súdneho konania.

Za protiprávne ovplyvňovanie súdneho konania alebo za porušenie rovnosti jeho účastníkov nie je možné považovať konanie predstaviteľa štátnej správy súdu smerujúce k prešetreniu sťažnosti v zmysle zákona č. 80/1992 Zb.

Tvrdenie sťažovateľky, že predmetom stretnutia konaného 6. februára 2002 nemuselo byť iba podanie sťažnosti, ktorej obsah je zachytený v úradnom zázname z uvedeného dňa, má špekulatívnu (hypotetickú) povahu. Vyvracia ho obsah listín obsiahnutých v spise krajského súdu sp. zn. Spr. 272/02 (predovšetkým obsah vyjadrenia zákonného sudcu k sťažnosti z 8. februára 2002 a obsah listu predsedu krajského súdu z 12. marca 2002, ktorým upovedomil zástupcov žalovaného v II. rade o výsledku prešetrenia ich sťažnosti), pričom sťažovateľka na podporu svojho tvrdenia neuviedla žiadne iné skutočnosti a nepredložila ani neoznačila žiadny dôkaz.

Z uvedeného dôvodu odmietol ústavný súd sťažnosť sťažovateľky v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre zjavnú neopodstatnenosť.

2.5. Ústavný súd považoval za zjavne neopodstatnenú aj námietku sťažovateľky o porušení jej základného práva na rovnosť účastníkov v konaní v dôsledku nedoručenia prvostupňového rozsudku krajského súdu č. k. 13 Cb 6671/94-303 z 23. októbra 2000, čo malo zároveň znemožniť sťažovateľke podať odvolanie, čím jej bola odňatá možnosť konať pred súdom.

Sťažovateľka takéto procesné pochybenie vo svojom vyjadrení z 20. februára 2001 k odvolaniu proti rozsudku krajského súdu č. k. 13 Cb 6671/94-303 z 23. októbra 2000 (odvolanie podal žalovaný v II. rade) nenamietala. Nenamietala ho ani v priebehu odvolacieho konania či už formou písomného podania, alebo priamo na pojednávaní pred odvolacím súdom (na ktorom boli osobne prítomní splnomocnený právny zástupca sťažovateľky aj štatutárny zástupca sťažovateľky - konateľ spoločnosti) a nenamietala ho napokon ani v dovolaní podanom proti rozsudku najvyššieho súdu o odvolaní č. k. 1 Obo 167/2001-413, 1 Obo 168/2001 z 23. novembra 2001, resp. ani v ďalšom priebehu dovolacieho konania (po dobu trvania lehoty na dovolanie - § 242 ods. 3 OSP). Namietala však, že na uvedenú vadu konania mal dovolací súd v dovolacom konaní sp. zn. Obdo V 27/03, 1 Obdo V 15/2005 prihliadať z úradnej povinnosti [§ 237 písm. f) OSP v spojení s § 242 ods. 1 OSP].

Najvyšší súd v dovolacom konaní rozsudkom č. k. Obdo V 27/03-612, 1 Obdo V 15/2005 z 28. februára 2005 dovolanie sťažovateľky proti rozsudku odvolacieho súdu zamietol a vadu konania, ktorú sťažovateľka namieta v sťažnosti podanej ústavnému súdu, nekonštatoval.

Z obsahu spisu krajského súdu sp. zn. 13 Cb 6671/94 vyžiadaného ústavným súdom vyplývajú v tejto súvislosti tieto relevantné skutočnosti:

Na pojednávaní konanom 23. októbra 2000 krajský súd vyhlásil rozsudok. Písomné vyhotovenie rozsudku krajského súdu č. k. 13 Cb 6671/94-303 bolo vypravené 20. decembra 2000. Právny zástupca žalovaného v I. rade ho prevzal 23. decembra 2000 a právny zástupca žalovaného v II. rade 2. januára 2001.

Žalovaný v II. rade podal 15. januára 2001 proti rozsudku odvolanie. Krajský súd zaslal 23. januára 2001 odvolanie žalovaného s výzvou na vyjadrenie sa k nemu tak sťažovateľovi (jeho štatutárnemu zástupcovi), ako aj právnenému zástupcovi žalovaného v I. rade. Právnenému zástupcovi žalovaného v I. rade boli odvolanie a výzva na vyjadrenie doručené 5. februára 2001. Štatutárnemu zástupcovi sťažovateľa boli odvolanie a výzva na vyjadrenie sa k nemu doručené 12. februára 2001.

Dňa 1. marca 2001 bolo krajskému súdu doručené vyjadrenie sťažovateľa z 20. februára 2001 k odvolaniu žalovaného v II. rade podpísané štatutárnym zástupcom sťažovateľa, v ktorom v rámci argumentácie ohľadne výšky úrokov z omeškania poukazuje na obsah napadnutého rozsudku krajského súdu č. k. 13 Cb 6671/94-303 z 23. októbra 2000.

Na základe pokynu zákonného sudcu z 12. marca 2001 bola 26. marca 2001 štatutárnemu zástupcovi sťažovateľa zaslaná výzva krajského súdu, aby obratom oznámil, kedy mu bol doručený rozsudok krajského súdu č. k. 13 Cb 6671/94-303 z 23. októbra 2000. Výzva krajského súdu bola štatutárnemu zástupcovi sťažovateľa doručená 30. marca 2001. Štatutárny zástupca sťažovateľa listom z 5. apríla 2001 doručeným krajskému súdu 9. apríla 2001 oznámil: „*Na základe výzvy Krajského súdu v Košiciach zo dňa 12. 3. 2001,*

ktorý bol navrhovateľovi doručený dňa 30. 3. 2001, oznamujeme, že rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 13 Cb 6671/94 zo dňa 23. 10. 2000, bol navrhovateľovi doručený 8. 1. 2001.“

Podľa Občianskeho súdneho poriadku v znení platnom a účinnom v čase doručovania označeného rozsudku krajského súdu z 23. októbra 2000 doručoval súd písomnosti spravidla poštou. Súd mohol podľa okolností doručiť písomnosť aj sám alebo prostredníctvom orgánu obce alebo príslušného policajného orgánu a v prípadoch ustanovených osobitnými predpismi aj prostredníctvom Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky (§ 45 OSP). Podľa § 47 ods. 1 v spojení s § 158 ods. 2 OSP sa rozsudok doručoval do vlastných rúk. Podľa § 48 ods. 1 OSP sa písomnosti určené orgánom alebo právnickým osobám doručovali pracovníkom oprávneným za orgány alebo právnické osoby prijímať písomnosti. Ak ich niet, doručovala sa písomnosť, ktorá bola určená do vlastných rúk, tomu, kto bol oprávnený za orgán alebo právnickú osobu konať, ostatné písomnosti ktorémukoľvek ich pracovníkovi, ktorý písomnosti prijal.

Zákonná právna úprava platná a účinná v čase doručovania označeného rozsudku krajského súdu z 23. októbra 2000 vyžadovala pre účinné doručenie tohto rozhodnutia sťažovateľke jeho doručenie pracovníkom oprávneným prijímať v mene sťažovateľky písomnosti alebo jej štatutárnemu zástupcovi. Neustanovovala však, a tým ani neobmedzovala okruh dôkazných prostriedkov alebo spôsob dokazovania, ktorými možno náležité doručenie písomnosti v súdnom konaní zisťovať (uvedené platilo tak v čase doručovania označeného rozsudku krajského súdu z 23. októbra 2000, ako aj v čase rozhodovania najvyššieho súdu v dovolacom konaní v predmetnej veci).

Aj keď za štandardný spôsob treba považovať zistenie doručenia na základe vrátenej doručenky podpísanej osobou oprávnenou prijať písomnosť, za situácie, keď štatutárny zástupca sťažovateľky listom z 5. apríla 2001 doručenie rozsudku krajského súdu z 23. októbra 2000 výslovne potvrdil (uvedúc aj konkrétny dátum, kedy sa tak stalo, ktorý z hľadiska časových súvislostí zodpovedá obdobiu doručenia označeného rozhodnutia ostatným účastníkom konania, resp. ich právnym zástupcom) a v ďalšom priebehu

odvolacieho či dovolacieho konania sťažovateľka vadu v doručení tohto rozhodnutia nenamietala, pričom vyjadrenie jej štatutárneho zástupcu k odvolaniu proti označenému rozsudku zo strany žalovaného v II. rade svedčí o tom, že obsah rozsudku krajského súdu z 23. októbra 2000 sťažovateľka poznala, nemožno dovolací rozsudok najvyššieho súdu z 28. februára 2005 na základe sťažovateľkou vznesených námietok považovať v tomto smere za arbitrárny alebo zjavne neodôvodnený, resp. porušujúci ňou označené práva podľa ústavy a dohovoru.

Z uvedeného dôvodu odmietol ústavný súd sťažnosť sťažovateľky v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre zjavnú neopodstatnenosť.

Nad rámec uvedeného ústavný súd poznamenáva, že sťažovateľka spochybnila riadne doručenie rozsudku krajského súdu z 23. októbra 2000, a teda aj obsah svojho listu z 5. apríla 2001 až po značnom časovom odstupe (v sťažnosti podanej ústavnému súdu v júli 2005) s odôvodnením jej štatutárneho zástupcu (doplneným v priebehu konania pred ústavným súdom 7. decembra 2005), v ktorom sa uvádza: *„Rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. 13 Cb 6671/94 zo dňa 23. 10. 2000 som nikdy zo súdu neobdržal. Bol som s ním iba oboznámený pri jeho vyhlásení a z odvolania odporcu 2/ Ch. a. s. H. K napísaniu listu z 05. 04. 2001 som preto iste dal pokyn bez preverenia príslušnej mojej korešpondencie. Tak sa stalo, že som si fotokópiu rozsudku o zastavení konania proti pôvodne tretiemu odporcovi Ch., a. s. H. (ktorý som spolu s vyúčtovaním trov obdržal od jeho právnej zástupkyne Dr. Č. dňa 8. 1. 2001) omylom „zamenil“ za už spomínaný rozsudok č. 13 Cb 6671/94 z 23. 10. 2000.*

Kedže som toho času odcestovaný mimo moje trvalé i prechodné bydlisko, písomný dôkaz o vyššie uvedenej skutočnosti zašlem po preverení príslušnej korešpondencie až dodatočne.“

Až do dňa predbežného prerokovania sťažnosti však sťažovateľka žiadny dôkaz na podporu svojich tvrdení v konaní pred ústavným súdom nepredložila ani neoznačila. Vzhľadom na tieto skutočnosti, prihliadajúc aj na to, že uznesenie o zastavení konania proti Ch., a. s., H., o ktorom sa štatutárny zástupca sťažovateľky zmieňuje, bolo v konaní vydané

už 20. novembra 1996 a krajský súd ho doručil účastníkom, resp. ich právnym zástupcom v decembri 1996, považoval ústavný súd skutkové tvrdenia sťažovateľky, na základe ktorých namietala porušenie svojich práv v dôsledku nedoručenia prvostupňového rozsudku krajského súdu č. k. 13 Cb 6671/94-303 z 23. októbra 2000, za zjavne nepodložené.

2.6. Sťažovateľka namietala taktiež porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a v čl. 38 ods. 2 listiny tvrdiac, že celková doba prejednávania jej veci od podania žaloby (30. mája 1994) do vydania rozsudku najvyššieho súdu v dovolacom konaní (28. februára 2005) je neprimeraná (desať rokov). Z tohto dôvodu žiada vysloviť aj porušenie jej práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru „... v konaniach ktoré boli všeobecnými súdmi završené na Najvyššom súde SR ...“.

Sťažovateľka namietajúc neprimeranosť doby prerokovania napáda konanie v jej veci ako celok (od podania žaloby do konečného rozhodnutia vo veci). Na ústavný súd sa obrátila 18. júla 2005, teda po nadobudnutí právoplatnosti rozsudku najvyššieho súdu z 28. februára 2005 v dovolacom konaní (6. júna 2005).

V čase, keď bola sťažnosť ústavnému súdu doručená, t. j. 18. júla 2005, už bol odstránený stav právnej neistoty, v ktorom sa sťažovateľka nachádzala pred právoplatným skončením príslušného súdneho konania, a k porušovaniu označeného základného práva už nedochádzalo.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu (napr. III. ÚS 20/00, II. ÚS 12/01, IV. ÚS 37/02, III. ÚS 172/05) sa ochrana základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušenie základného práva označenými orgánmi verejnej moci ešte trvalo. Ak v čase, keď došla sťažnosť ústavnému súdu, už nedochádza k porušovaniu označeného základného práva, ústavný súd sťažnosť zásadne odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). Vychádza pritom z toho, že účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia orgánu verejnej moci. K odstráneniu právnej neistoty dochádza právoplatným rozhodnutím vo veci.

V súvislosti s uvedeným ústavný súd opakovane judikoval, že jedným zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je v prípadoch, keď sa ňou namieta porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcej zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 61/03, IV. ÚS 138/04).

Meritórne konanie o námietke porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a v čl. 38 ods. 2 listiny je účelné a v zásade prípustné v prípade, že takýmto konaním by ústavný súd bol spôsobilý odstrániť stav právnej neistoty vyvolaný zbytočnými prietáhmi. V prípade, že sťažovateľovi už bolo doručené právoplatné rozhodnutie daného štátneho orgánu, takáto možnosť zo zrejmých dôvodov neexistuje (napr. I. ÚS 235/03).

Zistený skutkový stav bol základom pre záver ústavného súdu, že sťažnosť je aj v tejto časti zjavne neopodstatnená. Z toho dôvodu ju ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol.

2.7. Na základe vyššie uvedených skutočností odmietol ústavný súd sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj v časti týkajúcej sa námietky sťažovateľky o porušení jej práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, pretože táto námietka bola založená na už uvedených dôvodoch, ktoré podľa názoru ústavného súdu neboli dostatočné pre prijatie sťažnosti na ďalšie konanie (body 2.2. až 2.6. odôvodnenia tohto rozhodnutia).

Podľa § 32 ods. 1 zákona o ústavnom súde sa k tomuto rozhodnutiu pripája odlišné stanovisko sudcu Juraja Babjaka.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. mája 2006